

Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II

Reactie Koninklijk Actuarieel Genootschap op de door
het Ministerie van Financiën uitgezette consultatie

Utrecht, 28 januari 2015

Koninklijk Actuarieel Genootschap
Postbus 2433
3500 GK UTRECHT

Het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG) heeft met interesse kennisgenomen van de consultatie 'Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II'. Het AG maakt graag van de gelegenheid gebruik een reactie te geven naar aanleiding van het consultatiedocument. Uitgangspunt daarbij is dat de opmerkingen van het AG bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit van de wetgeving en de uitvoering daarvan in het bijzonder.

Inleiding

Het AG constateert dat de Delegated Acts (Verordening Solvabiliteit II) zijn geaccordeerd en dat Nederland hieraan is gehouden. Onze aandachtspunten zijn dan ook vooral gericht op Solvency basic. Wel zijn wij van mening dat een aantal van de hieronder genoemde punten van belang zijn voor het eerste evaluatiemoment aangaande Solvency II.

Solvency Basic

Wij begrijpen dat het Basic Regime van toepassing zal zijn op verzekeraars met beperkte risico-omvang met zetel in Nederland en op verzekeraars met beperkte risico-omvang met zetel in een niet-aangewezen staat die werkzaam zijn vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor.

In de regelgeving is opgenomen dat in de bijzondere situatie van kleine en middelgrote ondernemingen rekening is gehouden met vereenvoudigde methoden in de bepaling van de technische voorziening en solvabiliteitskapitaalvereiste.

In de uitwerking hiervan in de regelgeving zien wij dat deze vereenvoudigingen hoofdzakelijk bestaan uit reeds in de verordeningen opgenomen vereenvoudigingen die naar aard, omvang en complexiteit van de risico's van de verzekeraars ook reeds in het standaardmodel onder Solvency II mogen worden toegepast.

Hiermee constateren wij dat (1) ten aanzien van het solvabiliteitskapitaalvereiste, het standaardmodel moet worden gehanteerd zonder correctie voor het verliesabsorberend vermogen van de technische voorzieningen en uitgestelde belastingen en (2) er geen wezenlijke vereenvoudigingen zijn ten aanzien van de technische voorzieningen.

Aandachtspunten technische voorziening (risicomarge)

Een hoog solvabiliteitskapitaal kan in combinatie met een Cost-of-Capital-methode (CoC) ertoe leiden dat de risicomarge heel hoog wordt, zeker in het geval waarin over een lange periode kapitaal moet worden aangehouden. Hierdoor ontstaat een hoge risicomarge die bij lage durations minder opvalt, maar bij durations vanaf 20 jaar in een risicomarge resulteert die al snel boven de kapitaalvereiste uitstijgt.

Natura-uitvaartverzekeraars geven aan dat een integrale invoering van de CoC-methode bij veel natura-uitvaartverzekeraars zal leiden tot grote financiële tekorten. Naar verwachting staan deze grote financiële tekorten niet in verhouding tot de risico's die deze verzekeraars daadwerkelijk lopen. Het fenomeen dat bij portefeuilles met een hoge duration risicomarges ontstaan die een veelvoud kunnen zijn van het solvabiliteitskapitaalvereiste vraagt naar onze opvatting nadere uitleg en delen wij graag onze zienswijze hierover.

Eerder gaf het Ministerie van Financiën bij het AG aan dat zij de hoogte van de risicomarge voor een aantal verzekeraars als struikelblok ziet en is ook om die reden benieuwd naar de reactie van het AG. Met bovenstaande reactie wordt hieraan gehoor gegeven.

Aandachtspunten solvabiliteitskapitaalvereiste

Het AG merkt op dat de genoemde vereenvoudigingen, zoals opgenomen in de Verordening Solvabiliteit II, in de praktijk in aantoonbare situaties hebben geleid tot zwaardere kapitaalseisen. Graag zien wij een uitwerking van de vereenvoudigingen alsook de impact daarvan op de kapitaalseisen ten opzichte van de niet-vereenvoudigde uitwerking.

Het niet betrekken van een verliesabsorberend vermogen in de bepaling van de kapitaalseis kan naar onze opvatting leiden tot een verzwaring van de kapitaalseis. In plaats van het, vanwege de complexiteit, niet toepassen van deze correctie is het nodig juist in het kader van doelstellingen van Solvency II Basic, een vereenvoudiging toe te passen die recht doet aan de correctie voor het verliesabsorberend vermogen en daarmee ook meer in lijn ligt met de toepassingen die gelden voor verzekeraars die onder Solvency II vallen.

De gebruikers van het model in het Basic Regime (de zogenaamde Basic Variant) zijn veelal specialistische verzekeraars zonder een breed spectrum aan risico's, waardoor de kans groter is dat de standaardformule minder goed aansluit bij hun werkelijke risico's. Doordat zij niet in staat zijn een Partieel Intern Model te voeren kan dit leiden tot een kapitaalseis die materieel afwijkt van de risico's die worden gelopen.

Voorbeelden hiervan zijn (niet noodzakelijkerwijs limitatief):

Meenemen risicomarge in solvabiliteitskapitaalvereiste

Uit de richtlijnen maakt het AG op dat het financieel effect (mogelijk verlies) bijvoorbeeld bij royement wordt bepaald door de afkoopwaarde alleen te verminderen met de verwachtingswaarde. Omdat de risicomarge onderdeel van de totale aanwezige voorziening vormt en daarmee ook vrijvalt in geval van royement, kan dit leiden tot een overschatting van het risico. Bij portefeuilles met hoge durations - zoals bij natura-uitvaartverzekeraars - is de risicomarge materieel (zie ook onze opmerkingen bij de technische voorziening).

Renterisico

Het scenario dat ten grondslag ligt aan het bepalen van het solvabiliteitskapitaalvereiste van het renterisico wordt afgeleid van een termijnafhankelijke factor die wordt vermenigvuldigd met de basic risk free rate.

In de basic risk free rate is een Ultimate Forward Rate (UFR) betrokken van 4,2%. Als de hoogte van de UFR niet verandert, is de rente die wordt gebruikt voor het verdisconteren na 20 jaar veel minder volatiel dan beleggingen die worden ingezet om dit risico af te dekken. Dit komt echter niet terug in het bepalen van het renterisico aangezien hier de rente na 20 jaar op dezelfde wijze wordt geschokt. Hierdoor ligt voor verzekeraars met portefeuilles met lange looptijden (denk aan uitvaart- en pensioenverzekeraars) het beheersen van de effecten van een verandering van het renterisico (matchen van verplichtingen) niet noodzakelijkerwijs in lijn met de meting van het renterisico.

Volledigheid risico's

Het standaardmodel bevat niet alle risico's die relevant kunnen zijn. Hierbij valt te denken aan het inflatierisico bij naturadekkingen, de verandering van de vorm van de rentetermijnstructuur en aanpassingen in de implied volatilities als verdien capaciteit bij WIA/WGA.